Vaš zahtjev pred ESLJP

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

Vaš zahtjev pred ESLJP:

Kako podnijeti zahtjev i kako se Vaš zahtjev dalje razmatra

Ovaj dokument pripremio je Odjel Suda za odnose s javnošću. On nije obvezujući za Sud. Cilj mu je pružiti opće informacije o načinu rada Suda.

Detaljnije informacije možete pronaći u dokumentima koje je u tu svrhu pripremilo Tajništva Suda (dostupnim na mrežnoj stranici Suda: www.echr.coe.int), a posebice u Poslovniku Suda.

Velika većina zahtjeva podnesenih Sudu proglašava se nedopuštenim, što znači da ih Sud odbacuje bez razmatranja njihove osnovanosti, jer zahtjev ne udovoljava svim kriterijima dopuštenosti. Odluka o nedopuštenosti zahtjeva je konačna i ne može se pobijati.

Stoga, ukoliko ne želite da Sud Vaš zahtjev odbaci, važno je pridržavati se kriterija dopuštenosti. Prije podnošenja zahtjeva, molimo Vas da konzultirate internetsku stranicu Suda, osobito Priručnik o prihvatljivosti.

ŽELITE PODNIJETI ZAHTJEV SUDU

Obrazac zahtjeva dostupan je na internetskoj stranici Suda. Preuzmite ga i popunite sve dijelove obrasca, bez iznimke, te ga pošaljite Sudu zajedno s kopijama svih relevantnih dokumenata – ne šaljite ih u izvorniku jer Vam neće biti vraćeni po završetku postupka. Ne tražite od Suda primjerak tiskanog obrasca; sami ga možete ispisati i time uštedjeti vrijeme te omogućiti da Vaš zahtjev pravodobno stigne na Sud (provjerite Praktične upute o pokretanju postupka i uputu o ispunjavanju obrasca zahtjeva, dostupne na internetskoj stranici Suda).

Ako je Vaš zahtjev nepotpun, postoji opasnost da ga Sud neće razmatrati, stoga je važno da pažljivo popunite sve dijelove obrasca zahtjeva. Ako jedan dio obrasca nije pravilno popunjen, ili nedostaju podatci ili ste propustili priložili primjerke potrebnih dokumenata, Sud može odbiti registrirati Vaš zahtjev bez razmatranja.

Sudu se možete obratiti na jednom od dva službena jezika Vijeća Europe – francuskom i engleskom – ili na jednom od službenih jezika zemalja članica Vijeća Europe.

U početnoj fazi postupka ne morate biti zastupani po odvjetniku. Međutim, ako odlučite angažirati odvjetnika, morate Sudu dostaviti propisno potpisan dokument kojim ovlašćujete odvjetnika da Vas zastupa pred Sudom.

Kad ste popunili sve dijelove obrasca zahtjeva, pošaljite ga na sljedeću adresu zajedno s kopijama relevantih dokumenata:

The Registrar
European Court of Human Rights
Council of Europe
67075 Strasbourg cedex
France

Poželjno je zahtjev poslati preporučenom poštom. Morate ga poslati u roku od četiri mjeseca od dana posljednje odluke domačih sudova. Datum koji Sud uzima u obzir je onaj na poštanskom pečatu Vaše pošiljke. **Napominjemo da zahtjevi moraju biti poslani isključivo poštom**.

Napominjemo da zahtjevi moraju biti poslani isključivo poštom.

U svakom slučaju, savjetujemo Vam da svoj zahtjev pošaljete **što je moguće prije** nakon okončanja postupka pred domaćim sudovima.

POSLALI STE ZAHTJEV SUDU

Vaš zahtjev stiže u Središnji ured Suda koji zaprima otprilike 1500 pisama dnevno. Budući da zaprima toliki broj pisama, Sud Vam ne može odmah potvrditi primitak Vašeg zahtjeva.

Ne zovite Sud kako biste provjerili je li Vaš zahtjev uredno zaprimljen. Sud će Vam se obratiti ukoliko bude trebao dodatne informacije.

Središnji ured razvrstava poštu i šalje Vaš zahtjev pravnom odjelu koji će se njime baviti, tj. pravnom odjelu odgovornom za državu protiv koje je zahtjev podnesen. Na primjer, zahtjev protiv Njemačke šalje se pravnom odjelu koji se bavi njemačkim predmetima, jer zaposlenici u tom odjelu govore njemački i poznaju pravni sustav te države.

Vašem će predmetu zatim biti dodijeljen broj i pravnik će ga uzeti u rad. To nužno ne znači da je Sud prihvatio Vaš zahtjev; to samo znači da je registriran. **Ako Vam se Sud obrati, morate odgovoriti u zadanom roku, u suprotnom Vaš predmet će biti odbačen ili uništen.**

Kada Sud bude raspolagao sa svim podacima potrebnim za razmatranje Vašeg predmeta, Vaš zahtjev će biti dodijeljen jednom od tijela Suda.

Tijekom čitavog postupka, čak i kad Vam se čini da dugo traje, morate pričekati da Vam se Sud obrati. Zbog velikog broja zahtjeva koje prima svake godine (više od 50000) i zbog još većeg broja neriješenih predmeta, Sud ne može potvrditi primitak pristiglih pisama i dokumenata niti Vam otprilike reći kada će Vaš predmet biti razmatran.

Postupak pred Sudom vodi se u pisanom obliku. Svaka informacija na koju želite Sudu skrenuti pažnju mora biti dostavljena u pisanom obliku.

RAZMATRANJE VAŠEG ZAHTJEVA

1. Sudska tijela

Kada Sud bude raspolagao svim potrebnim podatcima za razmatranje Vašeg predmeta, Vaš će zahtjev biti dodijeljen jednom od tijela Suda, ovisno o vrsti predmeta: sucu pojedincu, odboru ili vijeću.

- Ako je Vaš zahtjev očigledno nedopušten zato što ne udovoljava svim zadanim uvjetima dopuštenosti, razmatrat će ga **sudac pojedinac.** Odluka o nedopuštenosti koju donosi sudac pojedinac je konačna i o njoj ćete biti obaviješteni. **Nije moguće pobijati odluku o nedopuštenosti niti zahtjevati daljnje informacije o njoj. Sud će zaključiti predmet, a spis će biti uništen nešto kasnije.**
- Ako se Vaš predmet smatra repetitivnim predmetom koji se odnosi na pritužbe o kojima je Sud već odlučivao u nizu slučajeva, on će biti dodijeljen **odboru u sastavu od tri suca**. U tom slučaju, Sud će Vam poslati pismo kojim se pojašnjava postupak. **Podsjećamo Vas, Sud će Vam se obratiti ako i kada to bude potrebno.**
- Ako se Vaš predmet ne smatra repetitivnim, razmatrat će ga **vijeće u sastavu od sedam sudaca.** Vijeće može još uvijek proglasiti predmet nedopuštenim i, ako to učini, takva je odluka konačna, ali ako predmet proglasi dopuštenim, razmatrat će osnovanost Vaših pritužbi. Međutim, prije nego što to učini, Sud će prvo dostaviti zahtjev na odgovor vladi dotične države kako bi je obavijestio o pritužbi i omogućio joj da se očituje o predmetu spora. To očitovanje se zatim šalje Vama kako bi Vam se pružila mogućnost da odgovorite. Premda niste obvezni biti zastupani po odvjetniku od početka postupka, Sud će od Vas tražiti da ga angažirate u ovoj fazi. **Napominjemo, Sud će se Vama obratiti.**
- Za Vašu informaciju, zahtjev se nikada ne šalje izravno **velikom vijeću u sastavu od 17 sudaca**, ali vijeće može ustupiti predmet velikom vijeću ili mu predmet može biti upućen u daljnjoj fazi postupka. Ustupanje je moguće kada se u predmetu pojavi neko važno pitanje koje utječe na tumačenje Konvencije ili kada postoji opasnost odstupanja od prethodne odluke Suda. Isto tako, predmet može biti podnesen velikom vijeću na zahtjev bilo koje stranke u postupku, u roku od tri mjeseca od donošenja presude vijeća, ali Sud takve zahtjeve prihvaća samo u iznimnim slučajevima.

2. Koliko traje postupak?

Nije moguće reći koliko je Sudu, u prosjeku, potrebno vremena da razmotri predmet. To ovisi o vrsti predmeta, tijelu Suda kojem je dodijeljen, brzini kojom stranke u postupku dostavljaju Sudu potrebne informacije i mnogim drugim čimbenicima. S**ud razmatra zahtjeve po određenom redu, uzimajući u obzir važnost i hitnost pitanja na koja se odnose.** To, na primjer, znači da će najvažniji predmeti ili oni koji ukazuju na širi problem dobiti prioritet u rješavanju, što objašnjava zašto se već odlučuje o zahtjevu koji je podnesen kasnije od Vašeg dok Vaš još uvijek nije riješen.

3. Rasprave

Sud održava rasprave u vrlo malom broju predmeta pred vijećem ili velikim vijećem (oko 30 svake godine). Sud će Vas obavijestiti ako odluči održati raspravu u Vašem predmetu. Sve rasprave se snimaju i mogu se pogledati na internetskim stranicama Suda.

OKONČANJE POSTUPKA

Sud može zaključiti predmet na različite načine.

1. Zahtjev je odbačen

➡ Spis se uništava

Ako Vam se Sud obrati na početku postupka, a Vi ne odgovorite ili ne odgovorite u zadanom roku, Sud može smatrati da ne želite nastaviti s postupkom i zaključuje predmet. Vaš spis će biti uništen te nećete imati pravo žalbe na tu odluku.

➡ Predmet se briše s liste predmeta Suda

U višim fazama sudskog postupka, nakon što je Vaš zahtjev dodjeljen određenom sudskom tijelu, Sud ga može brisati s liste ako niste odgovorili na njegove zahtjeve u zadanom roku iz čega se može zaključiti da ne želite nastaviti s postupkom. Isto tako može brisati zahtjev sa svoje liste nakon prijateljske nagodbe ili jednostrane izjave.

Stoga je važno odgovoriti Sudu bez odgađanja. Time ćete osigurati da Vas se ne smatra podnositeljem koji nije zainteresiran za nastavak postupka i spriječiti da Sud briše zahtjev s liste predmeta Suda ili zaključi spis.

➡ Predmet je proglašen nedopuštenim

Ako niste ispunili jedan od uvjeta dopuštenosti, Sud će Vaš zahtjev proglasiti nedopuštenim i ta će odluka biti konačna.

2. Donesena je presuda

Ako Vaš zahtjev nije proglašen nedopuštenim, Sud može zaključiti, nakon što razmotri zahtjev, ili da nije došlo do povrede Konvencije ili da su Vaša prava povrijeđena. Ako nađe povredu, Sud Vam može dodijeliti odštetu. Međutim, imajte u vidu da Sud ni u kojim okolnostima neće poništiti odluku domaćeg suda.

Ako je presudu donio odbor, ona je konačna i protiv nje ne postoji mogućnost žalbe. Presuda vijeća postaje konačna 3 mjeseca nakon donošenja. Tijekom ta 3 mjeseca Vi ili tužena vlada možete zahtjevati da predmet bude upućen velikom vijeću na ponovno razmatranje. Prisjetite se da Sud takve zahtjeve prihvaća samo u iznimnim slučajevima. Presude velikog vijeća su konačne i protiv njih nije dopuštena žalba.

Kada presuda kojom je utvrđena povreda postane konačna, Sud predaje spis Odboru ministara Vijeća Europe, koji nadzire izvršenje presuda Suda. Time je postupak pred Sudom okončan.

Zaključno, važno je, dakle, ispuniti uvjete dopuštenosti prilikom podnošenja zahtjeva Sudu. Ako to ne učinite, Sud je obvezan odbaciti Vaš zahtjev bez razmatranja Vaših pritužbi.

Štoviše, kad Sud proglasi zahtjev nedopuštenim takva je odluka konačna te neće biti moguće obnoviti postupak ili podnijeti novi zahtjev s istom pritužbom.

KORISNE INFORMACIJE

Anonimnost

Dokumenti koji se odnose na postupak pred Sudom dostupni su javnosti. Ako želite ostati anonimni, morate to naglasiti prilikom ispunjavanja obrasca i objasniti zašto ne želite da Vaš identitet bude dostupan javnosti.

Prijateljska nagodba

Ako Sud smatra Vaš zahtjev dopuštenim, nastojat će postići dogovor – prijateljsku nagodbu – između Vas i tužene vlade. Ako se to pokaže nemogućim, Sud će razmotriti Vaše pritužbe i donijeti presudu.

Jednostrana izjava

Ako odbijete ponudu za prijateljsku nagodbu bez obrazloženja, Sud može Vaš zahtjev brisati sa svoje liste po primitku izjave vlade kojom priznaje kršenje Konvencije i obvezuje se prikladno Vas obeštetiti.

Privremene mjere

Od Suda možete zatražiti privremenu mjeru, ali samo ako ste u neposrednoj opasnosti ili postoji ozbiljna opasnost po Vaše zdravlje – na primjer, ako Vam prijeti udaljavanje u zemlju u kojoj postoji opasnost da ćete biti mučeni.

ČESTO POSTAVLJANA PITANJA

Ako se obratim Sudu, znači li to da nisam obvezan pridržavati se pravomoćne presude domaćih sudova?

Ne, obraćanje Sudu nema odgodni učinak. Morate poštovati pravomoćne odluke domaćih sudova čak i ako ste podnijeli zahtjev Sudu u Strasbourgu.

Može li mi Sud pomoći da pronađem odvjetnika?

Ne, Sud Vam ne može pomoći da pronađete odvjetnika. Obratite se, na primjer, lokalnoj odvjetničkoj komori i zatražite popis njenih članova.

Može li mi Sud pomoći ispuniti obrazac zahtjeva?

Ne, Sud Vam ne može pružiti pomoć pri popunjavanju obrasca. Sud mora ostati nepristran u svim pred njim pokrenutim postupcima. Sve što može učiniti je uputiti Vas kako doći do aplikacijskog paketa, kojeg možete pronaći na internetu i koji sadrži sve dokumente i informacije potrebne za podnošenje zahtjeva.

Postoji li sustav besplatne pravne pomoći?

Da. Međutim, pravnu pomoć ne možete zatražiti na samom početku postupka nego tek kada predmet bude dostavljen na očitovanje dotičnoj vladi. Imajte u vidu da se pravna pomoć ne dodjeljuje automatski svima koji je zatraže.

Ako osobno dođem na Sud, mogu li neposredno objasniti svoj slučaj ili učiniti nešto što bi ubrzalo njegovo rješavanje?

Definitivno ne. Postupak pred Sudom odvija se pisanim putem te nema nikakve svrhe osobno dolaziti na Sud. To bi bio gubitak vremena.

Može li mi Sud pružiti pravni savjet?

Uloga Suda nije da Vam daje pravne savjete u vezi s formalnostima i koracima koje je potrebno poduzeti u vlastitoj državi. Sve u vezi postupka pred Sudom u Strasbourgu je detaljno objašnjeno u dokumentima dostupnim na internetskoj stranici Suda. Sud Vam ne može reći kakvi su izgledi da Vaš zahtjev pred Sudom bude uspješan; naprosto morate pričekati da Sud donese odluku ili presudu.

Može li Sud nešto poduzeti u zemlji protiv koje podnosim zahtjev?

Ne. Sud u Vaše ime ne poduzima ništa u odnosu na državna tijela protiv kojih podnosite pritužbu. Međutim, u iznimnim slučajevima, može zatražiti od domaćih tijela da poduzimu ili se suzdrže od poduzimanja određenih mjera, dok Sud ne razmotri predmet (to se uglavnom odnosi na predmete gdje podnostitelju zahtjeva prijeti teška tjelesna povreda).

Je li se Sud već bavio predmetima kao što je moj?

Presude Suda objavljuju se na internetskim stranicama Suda. Možete pretražiti postojeće presude kako biste saznali je li Sud već razmatrao predmete slične Vašem.

Ako je moj zahtjev proglašen nedopuštenim, mogu li se žaliti na tu odluku?

Odluke o nedopuštenosti su konačne i ne mogu se pobijati. To pokazuje koliko je važno da podnositelji budu sigurni da ispunjavaju uvjete dopuštenosti prije obraćanja Sudu.

Kako mogu dobiti obavijesti o mom predmetu?

Sud nije u mogućnosti odgovoriti na sve upite kojima se traže obavijesti o fazi postuka u kojoj se predmeti nalaze. Budući da se postupak pred Sudom odvija pisanim putem, Sud će Vam uputiti dopis ako ustanovi da su mu potrebne dodatne informacije, isto kao što će Vam se obraćati u raznim fazama postupka. Informacije možete također pronaći na njegovoj internetskoj stranici (vezano za komunikaciju s vladom tužene države, pitanja upućena strankama, odlukama o dopuštenosti i sl.)

Vaš zahtjev pred ESLJP:

Kako podnijeti zahtjev i kako se Vaš zahtjev dalje razmatra

European Court of Human Rights
Council of Europe
67075 Strasbourg cedex
France

www.echr.coe.int

Design © ECHR · Photo: © Shutterstock

HRV